

ШКІДЛИВІ МАТЕРІАЛИ, ОТРУТИ

Цей стандарт містить у собі мінімальні вимоги, які необхідно виконати для гарантування безпеки при контакті зі шкідливими матеріалами, в тому числі отрутами.

УВАГА

Шкідливі матеріали, включаючи отрути, зазвичай використовуються у будівництві, часто без усвідомлення пов'язаних із ними професійних ризиків. Вони можуть бути причиною багатьох захворювань і навіть смерті працівника. Роботи з використанням шкідливих матеріалів, включаючи отрути, кваліфікуються, як особливо небезпечні роботи.

У випадку питань або сумніві сконттакуйтеся із найближчим спеціалістом БГП.

Цей стандарт:

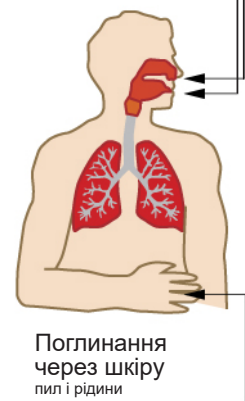
- містить вимоги, що виникають із польських правил і норм, а також внутрішнього регламенту Порозуміння для Безпеки у Будівництві,
- є обов'язковим для усіх підрозділів Порозуміння для Безпеки і Будівництва,
- допомагає запевнити безпечні та ефективну практику під час робіт.

А. ВСТУП

1. Шкідливі матеріали - небезпечними є, зокрема, хімічні речовини та препарати, класифіковані як небезпечні відповідно до положень про хімічні речовини і препарати, і матеріали, що містять шкідливі біологічні агенти, класифіковані в 3-й чи 4-й групі ризику відповідно до положень про шкідливі біологічні агенти для здоров'я в робочому середовищі. Багато з них відносяться до групи отрут, тобто при потрапленні до організму навіть у невеликій кількості призводять до порушення його діяльності, негативних системних змін або смерті.
2. Шкідливі елементи хімічних матеріалів, речовин і препаратів можуть проникати в організм людини через:
  - дихальні шляхи (вдихання),
  - шкіру (поглинання),
  - травну систему (ковтання) (Мал. 1).
3. Правила використання і спосіб поведження з вищевказаними матеріалами в галузі безпеки і гігієни праці тісно пов'язані з правилами охорони навколишнього середовища.

Вдихання
гази, пара, пил, аерозолі

Ковтання
пил і рідини

Поглинання
через шкіру
пил і рідини

Мал. 1. Поглинання хімічних речовин і препаратів

Б. ДІЇ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБІТ

1. Роботи з використанням шкідливих матеріалів, в тому числі отрут, можуть починатись тільки після опрацювання Інструкції з безпечного виконання робіт (IBWR).
2. IBWR необхідно опрацювати з використанням Плану безпеки і охорони здоров'я (BIOZ) - технології, що передбачена для виконання робіт, а також даних із Паспорту безпеки хімічної продукції.

3. З IBWR і Паспортом безпеки хімічної продукції необхідно ознайомити всіх співробітників, що можуть контактувати з даним шкідливим матеріалом або перебувати у безпосередній близькості до місця його використання.
4. Співробітники повинні бути забезпечені робочим і захисним одягом, засобами колективного захисту - вентиляцією та індивідуальним захистом, передбаченими для використання в Паспорті безпеки хімічної продукції, співробітникам також повинен бути забезпечений доступ до проточної води у санітарних цілях.
5. Необхідно надати відповідні засоби і навчити співробітників надавати першу медичну допомогу.
6. Необхідно скласти список шкідливих речовин.
7. У випадку запланованої зайнятості співробітників в умовах дії матеріалів, речовин і препаратів з відомими канцерогенними наслідками, необхідно підготувати реєстр цих працівників і робіт, що ними виконуються. Те саме стосується запланованої зайнятості працівників в умовах дії шкідливих біологічних агентів.
8. Документом, що дозволяє роботи з використанням шкідливих речовин, включаючи отрути отрути, є дозвіл: Дозвіл на виконання особливо небезпечних робіт.

В. ДІЇ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБІТ

1. При виконанні робіт з використанням шкідливих матеріалів необхідно діяти додатково відповідно до основного стандарту [“7.0 Небезпечні матеріали”](#).
2. У випадку висотних робіт з використанням шкідливих матеріалів, залежно від типу доступу до робочого місця і типу самого місця, необхідно дотримуватись детального стандарту [“2.0 Висотні роботи”](#), [“2.1 Висотні роботи - загальні вимоги”](#), [“2.2 Риштування”](#), [“2.3 Робочі платформи”](#), [“2.4 Сходи”](#), [“2.5 Пересувні помости”](#), [“2.6 Роботи на дахах”](#).
3. У випадку виявлення ліній електропередач на місці проведення робіт з використанням шкідливих матеріалів необхідно додатково дотримуватись детального стандарту [“4.4 Робота безпосередньо поруч із лініями електропередач”](#).
4. У випадку робіт із використанням шкідливих матеріалів на об'єктах, розташованих над водосховищами, необхідно додатково дотримуватись детального стандарту [“13.5 Роботи на воді, з води і в кесонах”](#).
5. Шкідливі матеріали, в тому числі отрути, повинні зберігатися в окремих, маркованих складах без можливості несанкціонованого доступу в оригінальній упаковці з відповідним маркуванням.
6. Під час транспортування, зберігання та використання шкідливих матеріалів, в тому числі отрут, відповідні колективні та індивідуальні заходи захисту необхідно застосовувати відповідно до Паспорту безпеки хімічної продукції.
7. У випадку використання отрут, необхідно вести їх облік у формі картотеки матеріалів, книги отрут або зошити контролю отрут. Він повинен містити дату отримання і видачі, назву отрути, його кількість, постачальника і одержувача.

Г. ДІЇ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБІТ

1. Невикористані шкідливі речовини, в тому числі отрути і упаковки від них, повинні бути замкнені в приміщенні, призначеному для їх попереднього зберігання.
2. При необхідності робочий і захисний одяг необхідно віддати для прання, дезінфекції чи утилізації.

Д. ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

1. Використання будь-яких хімічних матеріалів, речовини і препаратів без інформації щодо ступеня їх шкідливості для здоров'я співробітників та можливих профілактичних заходів.
2. Використання хімічних матеріалів, речовин і препаратів, що не мають видимого маркування, яке дозволяє їх ідентифікувати.
3. Використання шкідливих матеріалів, в тому числі отрут, без актуального реєстру цих речовин і препаратів.
4. Розпочинати роботу співробітникам, що не були ознайомлені з паспортами безпеки хімічної продукції.
5. Вживання їжі на робочому місці в захисному одязі чи інших засобах індивідуального захисту.